

Návrh výzkumného projektu

Název projektu

Překonat nemoc, zapudit démona.

Název projektu anglicky

To get over illness, to banish a demon.

Autor/autorka

Michal Katona

Anotace (max. 1000 znaků)

Stručně a jasně shrnutí, čeho chce projekt dosáhnout a jakým způsobem.

Výzkumný projekt by měl porovnat důvody pro použití způsobu léčby určitého onemocnění, který lze považovat za provozování magie, v současnosti a ve středověku. V historii byly případy léčby bolesti v krku látkami, které měly zapudit démona, původce nemoci, tím, co mu bylo odporné. I v současnosti lze nalézt použití těchto praktik. Jedním z nich je léčba pomocí psího sádla.

Výchozím předpokladem výzkumu je, že se v současnosti k takové léčbě odhodlá pacient až poté, co s léčbou selže konvenční medicína. Tento předpoklad by ověřil kvalitativní výzkum. Zda se lidé ve středověku odhodlali k této léčbě také až po selhání dobového léčení a náboženství, nebo zda byla tato léčba prvořadá, by měl objasnit historický výzkum.

Výzkum by v případě potvrzení použití těchto léčebných prostředků ve středověku až jako krajní možnosti, mohl poukázat na podobné chování v současnosti.

Klíčová slova (česky)

Slova a kratší sousloví vystihující podstatu projektu (obvykle 3-10).

démon – původce nemoci, magie, léčba.

Teoretická východiska a cíle (1000-2000 znaků)

Jasný popis toho, čeho chce projekt dosáhnout, ve vztahu k obecnějším teoretickým problémům, k jejichž řešení má prostřednictvím prozkoumání dílčí otázky přispět.

Některou léčbu nemocí v současnosti pomocí rostlin, která se označuje jako alternativní medicína, je možné odůvodnit působením účinných látek obsažených v těchto rostlinách. Některou léčbu nemocí pomocí rostlin ve středověku lze spojovat jak s dobovou lékařskou vědou nebo náboženstvím, tak i s magií.¹ Při použití látek vzbuzujících odpor (např. exkrementů)² lze stěží odůvodnit jejich léčebný účinek, u nich se pouze předpokládá jejich účinek na základě zkušeností.³ Proto lze použití takových látek ve středověku spojovat pouze s provozováním magie a v současnosti s krajní možností léčby po selhání konvenční medicíny. Ve středověku i v současnosti tak stačí k odůvodnění použití látek vzbuzujících odpor při léčbě pouhé vědomí toho, že tyto látky kdysi úspěšně léčily.

Výzkum by se měl zaměřit na zjištění podobnosti použití látek vzbuzujících odpor při léčení. Na to, zda lidé ve středověku i v současnosti měli podobné pohnutky k použití krajně netradičních léčebných prostředků. Zda se lidé ve středověku uchýlovali k použití takových to magických prostředků až jako ke krajní možnosti, nebo věřili v jejich účinek a používali je jako prvotní způsob léčby.

Posun ve stavu bádání (1800-3600 znaků)

Popis toho, v jakém stavu se nachází bádání v dané oblasti a jakým způsobem navrhovaný projekt poznání rozšíří.

Způsob řešení (1800-3600 znaků)

Detailní popis postupu řešení:

1. konkrétní výzkumné otázky (včetně jejich zdůvodnění v rozsahu dostatečném pro názorné předvedení vazby mezi těmito otázkami a konkrétními výzkumnými cíli na straně jedné a mezi těmito otázkami a dílčími výzkumnými kroky – jejichž popis následuje – na straně druhé);
2. objasnění povahy relevantních dat / pramenných údajů a případně způsobu redukce jejich množství tak, aby se analýza dala reálně provést ve stanoveném čase (u projektu k magisterské zkoušce za 1 rok, u projektu bakalářské práce za 2 semestry, u projektu magisterské práce za 4 semestry, u projektu disertační práce za 8 semestrů; ve všech případech se počítá s jedním člověkem, nikoli s týmem);
3. objasnění způsobu získání dat / pramenných údajů a jeho relevance vzhledem k výzkumným otázkám;
4. objasnění možných etických (právních) problémů spjatých se způsobem získávání (případně i interpretace) dat v rámci projektu (jsou-li tyto problémy v daném výzkumu relevantní);
5. objasnění metody analýzy dat / pramenných údajů a její relevance vzhledem k výzkumným otázkám, výzkumným cílům a teoretickým východiskům projektu;
6. předběžný časový plán řešení projektu.

Pište v úplných, souvislých větách, nikoli v bodech.

Očekávaný přínos a využitelnost výsledků projektu (max. 1000 znaků)

Stručné objasnění toho, komu jsou výsledky výzkumu určeny a jakým způsobem je bude možné využít v dalším rozvoji bádání, případně též ve vzdělávání či jiných oblastech společenské praxe. Není cílem popsat, k čemu všemu je možné výsledky využít, nýbrž to, jakým způsobem je budou moci využít jejich primární adresáti.

¹Richard Kieckhefer, *Magie ve středověku*, Praha: Argo 2005, 88.

²Giuseppe Maiello, *Vampyrismus a Magia posthuma: Vampyrismus v kulturních dějinách Evropy a Magia posthuma Karla Ferdinanda Schertze (první novodobé vydání)*, Praha: Epoque 2014, 128.

³R. Kieckhefer, *Magie...*, 86.

Citovaná literatura

V textu návrhu odkazujte na použitou literaturu a prameny / datové zdroje. V této části pak uveďte odkazy na tyto citované zdroje. Dbejte na standardní a jednotnou citační normu. Je-li to relevantní, rozdělte seznam na dvě části: Prameny / datové zdroje a Literatura (podobně jako u bibliografie k tématu projektu, viz níže).

Kieckhefer, Richard, *Magie ve středověku*, Praha: Argo 2005.

Maiello, Giuseppe, *Vampyrismus a Magia posthuma: Vampyrismus v kulturních dějinách Evropy a Magia posthuma Karla Ferdinanda Schertze (první novodobé vydání)*, Praha: Epoque 2014.

Bibliografie k tématu projektu

Bibliografie nejvýznamnějších pramenů / datových zdrojů a zásadních teoretických a metodologických prací, souhrnné literatury a odborných studií k tématu, které plánujete ve výzkumu využít. Seznam rozčleňte na dvě části: Prameny / datové zdroje a Literatura.

Prameny / datové zdroje

Literatura